

det maksimale beløb pr. familie er øget forholds- mæssigt mere end beløbet pr. person.

Det er af stor betydning, at den danske bistand både med hensyn til repatrieringshjælp og med hen- syn til udviklingsbistand m.v. ses i sammenhæng, og at indsatserne, hvor det er muligt, indgår i et samspil.

I en række lande har Danmark eller danske priva- te hjælpeorganisationer udviklingsprojekter i gang, og i nogle tilfælde vil der – under iagttagelse af de normale krav og procedurer for forberedelse og gen- nemførelse af sådanne projekter – være mulighed for at ansætte velkvalificerede personer, der repatrierer i tilknytning til disse projekter. En sådan sammen- kobling af de forskellige bistandsformer må anses for værdifuld, og det indgår derfor i forslaget, at der i stedet for etableringshjælp til en person kan tilbydes vedkommende arbejde ved et bistandsprojekt i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Der vil naturligvis skulle foretages en sædvanlig kvalifika- tionsmæssig bedømmelse af den pågældende per- sons mulighed for at bestride det arbejde, der vil væ- re mulighed for at tilbyde.

Indtjeningen ved dette arbejde skal træde i stedet for den direkte økonomiske etableringshjælp og ud- gøre det økonomiske grundlag for de repatrierendes tilværelse i hjemlandet i den første periode.

Det vil være frivilligt for den repatrierende, om vedkommende vil tage imod tilbuddet om arbejde, men der vil ikke være mulighed for både at modtage etableringshjælp og udnytte tilbuddet om arbejde.

Repatrieringsordningen vil i de tilfælde, hvor muli- gheden for at erstatte repatrieringshjælpen med ar- bejde ved et bistandsprojekt udnyttes, ikke alene komme den enkelte repatrierende til gode, men også være til gavn for en større del af befolkningen i det land, den repatrierende vender tilbage til.

Det er naturligvis en forudsætning for, at tilbud- det om arbejde kan indgå som led i en frivillig repa- triering, at der i det pågældende land findes egnede bistandsprojekter.

Der vil kunne tilbydes arbejde ved såvel danske som andre bistandsprojekter, herunder projekter le- det af internationale organisationer som f.eks FN's Flygtningehøjkommissær (UNHCR) eller Interna- tional Organization for Migration (IOM). Der vil eventuelt kunne være tale om arbejde som led i disse organisations repatrieringsprogrammer i forskelli- ge lande.

Udnyttelsen af muligheden for at erstatte etable- ringsbeløbet med anvisning af arbejde vil forudsætte et nært samarbejde med Udenrigsministeriet, der er ansvarlig for den danske bistand til udviklingslande- ne og således har overblik over mulighederne for at tilbyde arbejde.

Vejledning om dette alternativ til udbetaling af etableringshjælp bør indgå som en del af Dansk Flygtningehjælps rådgivning i forbindelse med repa- triering.

Erfaringerne med udnyttelsen af dette led i repa- trieringsordningen vil eventuelt senere kunne danne grundlag for overvejelser om mulighederne for iværksættelse af mere omfattende projekter, hvor støtte til repatriering for et større antal personer kom- bineres med udviklingsprojekter i de pågældendes hjemland, i regie af internationale organisationer, Danida eller private danske hjælpeorganisationer.

Der har i forbindelse med den midlertidige repa- trieringsordning under Socialministeriet været ned- sat en kontaktgruppe med repræsentanter for Uden- rigsministeriet, Justitsministeriet og Dansk Flygtningehjælp. Kontaktgruppen har skullet rådgive om hjælpens konkrete udmåling, blandt andet på bag- grund af leveforholdene i de lande, flygtningene ven- der tilbage til og om lokalt etablerede programmer og støtteordninger for hjemvendende flygtninge med henblik på en eventuel graduering af kontantbelø- bet. Gruppen har imidlertid ikke hidtil skønnet, at der har været behov for at graduere ydelserne.

Under hensyn til at den bestående adgang til gra- duering af beløbene ikke har været udnyttet, findes der ikke at være behov for at kunne graduere ydel- serne. Det foreslås derfor, at kontaktgruppen ikke vi- dereføres.

Det foreslås, at det ydede beløb til hjælp til trans- port af erhversudstyr og kontantbeløbet pr. familie til etablering reguleres med satsreguleringsprocen- ten.

Endelig foreslås det, at der kan ydes dækning for *udgifter til sygeforsikring for 1 år i hjemlandet eller det tidligere opholdsland*, såfremt der ikke på anden måde er etableret en sådan forsikring. Der ydes allerede i dag hjælp til sådan forsikring.

Den hjælp, der skal ydes efter bistandsloven med henblik på repatriering, foreslås som hidtil gjort *be- hovsbestemt og skattefri*. Der vil således kun kunne ydes hjælp til personer, der ikke selv har tilstrækkeli- ge økonomiske midler. Opretholdelse af skattefrihe- den foreslås gennemført ved indføjelse af en bestem- melse herom i ligningsloven. Dette vil ske i forbin- delse med det af skatteministeriet den 19. maj 1993 fremsatte forslag (L 283) til lov om ændring af per- sonskatteloven og andre skattelove (Skatteomlæg- ning).

7. Retten til at medtage pension

Der er allerede i dag i en række tilfælde mulighed for at medtage en i Danmark optjent pension til ud- landet. Danmark har således med en række lande